

Nro. 48.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsékn, Kedden Juniusnak 15. ik napján
1802-ik esteendőben.*

Nagy Britanniá:

Az Oppozitzió réizén lévők szorgalmatoson rajta vannak, hogy az új békesl'gnek azon oldalait, a' mellyek az Anglusoknak kedvezoi nem láttatnak, a' leh-tőségig kedvetlen ábrázatban állithassák a' nép szemei éleibe, 's hogy ez által a' nyúghatatlanokódásnak tü.ét fel gerjeszthessék. Tagadhatatlan dolog, hogy izéljokot annyiban ez is érték, hogy a' népnek a' békesl'g éránt való leg ellő magán kívül lett ragadtatását, buzgósá-gát, meg hütötték: habem, minthogy a' békes-ségtsakugyan mindenkor egy áldott ajándéka az egeknek, és a' nemzet szorgalmatosságának 's boldogságnak fundamentoma, majd által fogják las-

B b b

san-laffan ennek munkáit még a' békételenek is látni, és az ő köztök elhínteztetett békételenkedés magva, nem fog meg gyökeresedni.

A' Londonból Hágába rendeltetett Követ, *Lifton* úr, még el nem indult: a' Madriai udvarhoz pedig még ki fiatsen az Anglus Követ rendelve.

A' Párisban lévő Anglus Biztoshoz, *Merry* úrhoz, újontan 6 hónapokra rendeltettek Státus-Kurírok, melyből azt lehet kihozni, hogy a' fő méltóságú Követ, *Lord Withworth*, nem siet a' Párisban való meg jelenéssel. A' Ministeriális Újságlevelek írják Londonban, hogy oda minden órán egy Frantzia Biztos fogna érkezni, hogy a' két országok között való kereskedésnek még eddig egészen függőben lévő állapottya iránt, valami egygyezésre lépják az Anglus Országglószékek. — Nagy gerenda még, mind az Anglusok mind a' Frantziák szemiben, ez az ő egymásközött egészen fel zavarodott kereskedés állapottyok. Sok függ még ennek el igazittatásától. Az Oppozitzió részén lévők ebben a' tekintetben is nagy héjjánosságát gondolják lenni az Amiens-i Kötésnek; eddig, úgy mond, ágyúval és puskával folytattuk a' hadakozást: ezen túl kereskedés béli háborut fogunk folytatni, melyet el kerülhetek volna Ministereink, ha az Amiens-i Kötésben a' régibb Kötéseket is elő hozták, és azokat, mint közönségesen minden újabb Kötések alkalmatosságával történni szokott, újontan meg erősítették volna.

A' Londoni égygyik templomban Ekklesiát követtetett a' Magisztrátus egy aszfzonnya, azért, hogy egy kevés nyelves lévén, a' szomszédját fokot rágalmazta. — Szegény aszfzony, hogy találta a' sok között csak őtet ez a' szerentsétlenség!

A' Londoniak magok is nem kevés nyugha-

satlanlágban vannak *St. Domingo* szigetére nézve. Ha *Toussaint* olyan szerentlés lehet, hogy fel állithatja ott a' Fekete Respublikát: az után az Anglus szigetek is veszedelemben fognak fogorni. — *Castlereagh* nevü meszfe látó Lord, az új bekeffégből Angliára 's Frantzia országra háramlandó vesztéseket és nyereségeket számlálgatván elő a' Parlamentomban, azt is vizsgálatalásúl hozta elő a' többek között magokra nézve, hogy ha szintén meg győzhetik is a' Frantziák *St. Domingo* szigetén a' Feketéket, tsakugyan 20 esztendők kívántatnak még arra, hogy abbólhatznot vehessenek, és va ami 200 millió forintot kell költeniek réá, míg virágzó állapotjára visszafra állithaják. — *Toussaint*nak még 100 ezer hűséges Feketéi vannak *St. Domingo* szigetén.

Az új békeffegről való Parlamentalis beszélgetések alkalmatosságával ez a' Lord *Castlereagh* ismét fel szollalván, ilyen szokkal fogta a' Ministerek pártját: — „Hogy a' Spanyol udvar *Louisiana* tartományát a' Frantziáknak által engedte, abból semmi okot nem vehetünk a' nyughatatlankodásra. Völt még az a' Frantziák keziben, még is semmi nyughatatlanlágot nem okozott Amerikai birtokainkra nézve akkori Ministereknek. Most annyival kevesebbet okozhat. Az Amerikai Szövetséges Sztátusok elég erős óltalmazó bátya gyanánt szolgálhatnak most ellenek, a' kik őket a' *Misisippi* mejjeken illendő határok között tartoztatni tudni fogják.

„A' kereskedés állapotját a' mi illeti (úgy mond *Castlereagh*), a' mi kereskedésünk a' bekeség ideje alatt is virágozni fog: a' Frantziák kereskedése pedig, tsak annyi, mint semmi. — „A mi a' száraz Európát illeti, az igaz, hogy ott erőssen ki terjesztette Frantzia ország a' maga birtokait: hanem, ha tengeri erőnket és azt meg gondóljuk, hogy mi egy sziget lakossai vagyunk,

ezen tekintetben sintsen telyefféggel semmi okunk a' tölle való félelemre. Bátrabbak vagyunk mi a' Frantziáktól, mint akár melyik a' szárazonlévő hatalmasságok között. Hanem egyéb eránt nem azt akarom én ezen szavaimmal telyefféggel vitatni, hogy, ha Frantzia ország ennakutánna is úgy viseli magát, mint a' P. éimináris egygyezéstől fogva az Amiens-i Végső békeség-kötésnek megkélzüléseig viselte, a' békeséget sem a' szárazon sem a' tengeren tartósnak leheszen remélni. (Halljuk! halljuk! így kiáltottak föl sokak ezen kifejezésekre — és nevezete en még lehetett a' Pitt kiáltásár a' többekétől külömböztetni) — „A' mi leg derekabb tengeri tisztjeink meg marasztódtak a' Korona szolgálatjában fél zsoldon (így folytatta Lord *Castlereagh* a' beszédet). Ha ma, vagy hólnap, ismét el kezdődik a' hadakozás, lesznek nekünk elégséges számu alkalmas embereink, a' kik ezen utolsó háborúnak ideje alatt formáódtak, és a' kik a' Britannusok' tengeri ditsőffégit akár melly időben kélzek és alkalmatosok lesznek még nagyobb gráditsra emelni.

Lord *Nelson* egy szép falusi jószágot vett London mellett *Surrey*ben. Itt tölti ő most kedvire leg több napjait a' maga győzedelmi koszorúinak kellemetes árnyékában a' leg ki pallérozottabb és elmésebb Anglus afzszonnyal *Hamilton*néval. Őtet tsak egyedül ez a' had helyhezette, sok más Anglu tengeri tisztekkal egygyütt a' gazdagabb magános Anglusok sarába. Egy tudós abban töri most a' fejét, hogy egy könyvben ellenmondhatatlan erőffégekkel megmútathassa, hogy 1801-ben, April. 22-dikán egyedül *Nelson*tól függött, hogy a' Koppenhágai kikötőhelyben vasmátskákön álló készületlen *Linea* hajókat egészfzen semmivé tegye, 's ez által a' Dánus udvar tengeri erejét egészfzen el enyésztesse.

Londonban roszsz hírek szárnyalnak a' *St. Domingói* Frantzia seregről. *Preferance* nevű Anglus hajó evezvén Amérikából haza felé, útjában némely *St. Domingóból* Frantzia ország felé vizsza evező hajókkal találkozott, a' kiktől értekezödvén, töllök hallotta, hogy a' *Leclerc* vez. r'ése alatt még eddig *St. Domingó* szigetén lévő Respublikanus sereg tellyességgel nem lehet elégséges arra, hogy ezen szigetet a' *Toussaint* keziből ki vehesse.

Mártzius 22 dikén három levelek érkeztek *St. Domingónak Cap Francois* nevű fő várossába, *Toussainttől*; mellyek közzül egygyik *Leclerc* fő vezérhez, a' másik *Boyer* Generálhoz, a' harmadik pedig a' város Elöljáróihoz volt intéztetve. Meg írtette *Toussaint* ezen levelekben a' városnak minden Fejér lakosait, hogy 8 napok alatt minden vagyonyaikkal egyetemben hajókra ülven, Frantzia ország felé vizsza induljanak, minthogy ő a' városba vizsza fogna jöni, és mindeu fejér férjfiavát, aszizonyokat, és gyermekekét meg fogna öletni. —

(Hogy a' *St. Domingói* Feketék még a' magok reménségeiben fel nem hagytak, és hogy a' *Leclerc* serege még eddig az eleibe szabatott tzelt el nem érte, meg tettik a' *Leclerc* tulajdon tudósításaiból is, a' mellyeket April. 1. ső, és 9. ik napjain küldött Párisba a' Tengeri Ministerhez).

Minden környülállások azt láttatnak jelenteni, hogy ha Fr. országból íetve feles segítség nem érkezik *St. Domingo* szigetére, a' *Leclerc* serege még nem maradhat ott sokáig; pedig már az őszig bajoson evezhet új sereg oda, mivelhogy a' nyári napokban lejendő evezés közben sokak el hálnának a' hajókon. A' vérontás olyan mérgesen foly már most a' Fejérek és Feketék között ezen szigeten, hogy egygyik is tellyességgel pardont nem

ád a' másfikkak, hanem minden irgalom nélkül kardra hányta az erőss a' gyengébbet.

A' következendő történet érdemes arra, hogy a' Természeti História béli ritkaságok közé felirattassék: — *Anderson Sándor* nevű személy hat hetek előtt Elginből Glasgow felé utazván, és kevés badjattságát érezvén, bé tért egy majórhoz, hogy magát ki nyúgodja. Azért e', hogy meg részegedett, vagy pedig hogy valakinek a' házban ne alkalmatlankodjék, egy szóval nem tudni miokból, a' székérszínbe ment, és ott le feküvén szalmával magát bé takarta, úgy hogy senki észre nem vette. Szerentségtlenségére történt, hogy a' major béli rselédek éppen az alatt, míg ő ott nyúgodott, több szalmát is vittek a' színbe, a' melly által úgy bé temették a' szegény utazót, hogy őt hét múlva húzták ki onnet. Az egész teste csak egy éktelen skéléthez hasonlított, az elméje úgy el vesztette volt jelenvalóságát, hogy teleyességgel nem eszmélhedett; a' lábai nem bírták. A' teste körül a' szalma csak nem porrá vált egészszén, a' feje körül lévő pedig úgy látszott, hogy öszsze lett volna rágva. A' pulsuissa igen sebessen, de oly gyengén vert, hogy alig lehetett érezni; a' bőre nedves hideg; a' szemei nagyok voltak ki nviltak, nem mozdúltak; a' nézése ijedséget jelentett. Néhány tsep, vagy egy korty bornak lenyelése után annyira magához jött, hogy egy embernek, a' ki állapota felől tudakozódott, azt felelte, hogy nem emlékezik semmire egy bört, hanem csak hogy érepte, mikor valaki szalmát vezetett réá. Ugy lehet vélekedni, hogy azon öt hetek alatt, míg a' szalma alatt űlt, a' rágott szalmából ki szivott kevés nedvesleg volt tápláló eledele és a' lélekzésvégett is kellett a' szalmán keresztül ha mi kevés útjának lenni a' levegőnek: hanem, hogy a' képzelődései milyenek lehetnek szegénnek az alatt, már ezt csak a' mondhatja meg, a' ki az ilyen állapotot próbálta.

A' Londoni Lord Polgármester nagy vendégféget adott Május' 24-dikén azon úgy nevezett szabad kőművesek házában, a' melly most *Britannia* nevezetet vett magának. A' Wallisi Kir. Hertzeg is, és majd mindenik testvérjei jelen voltak. Már harmadfél millió forintjokba került az Anglusoknak a' békelességért való sok vendégeskedés.

Az udvarnak nintsen reménsége, hogy a' 3 Püspökségeket, Hildesheimot, Osnabrücket, és Korveyt, a' *Compensatio* fontjából ki ragadhasssa, minthogy ezek már a' Prussus udvarnak vagy a' ő vesztése ki pótoltatásául el szánva. Hanem, az alkudozások még folynak érettek.

Május 20-dikán éjjel 2 orakor temérdek kárt tett a' tűz Woolwichban a' Királyi tengeri magazinumban. Sok fegyverek és ritkaságok oda égtek, a' mellyeket erőssen sajnál az udvar. Ilyenek voltak, a' *Tippo-Saib*' egész tábori készülete és öltözete; hasonló képpen Gibráltár várának módellája is nagy részint, s több egyéb drágaságok. Tíz millió forintra teszik a' kárt.

Frantzia Respublika.

A' Gen. *Leclerc* két leg újabb *St. Domingói* tudósításai, a' mellyek Május 25-dikén hirdettek ki a' Párisi *Moniteur*ben, ezek:

„A' fő hadi szállásról *Port Republicainból*, Apr. 1-eső napján. A' tengéri Minifterhez.

„Hazafi Minifter! Mihelyest seregeink *Cretes de Pierot* várát a' Feketéktől el vették, az ő vezérjek Gen. *Dessalines* azonnal az erdőkre vonta hátra az üző seregek előtt magát. Kevesed magával egy tanyáról másra bujdokol: hanem nagy hasznára vannak néki az itt való helyek, a' milyeneket csak képzelni is bajos. A' hajós sereg osztályának *Port Republicain*hez való meg-

érkezése után, a' Feketékhez küldötte Gen. *Bouder* békeffég s izerettel az Adjánán-át, a' kit azok árestálrán, magokkal égygyütt hegy öl hegyre hürtzölták. Az ére 20 verben forgo veszedelemben. Szemléője vót azon ifzonyító ódók-léseknak a' mely-khe' nintsen hasonló. Mártzius 29-dikén magához hívatta őtet *Toussaint*, és panaszolkodott néki a' szomorú történetekért s egy levelet adván kezébe, azzal viszsa küldötte. Ugy látszik ebből, hogy *Toussaint* olyan reménsséggel van, hogy tsalárd tettetése által magát még egyszer ki mentheti veszedelmes környüllállásai közzül. Kezd már Frantzia országnak erejéről képzelődni tudni. Mag tettem minden rendeléseket, hogy a' velle való a kudozások hathatosan folytattassanak, ha szintén egy olyan fő gazembertől, a' milyen ő, keveset lehet is remélleni. Aldás, békeffég. — „

„ *Leclerc.*

„ A' fő hadi szállásról, *Capból*, Apr. 9-dikén. A' tengeri Miniszterhez.

„ Hazafi Miniszter! En viszsa jöttem ide, azért is égygyikért, hogy ezen városnak még építettése felől szorgalmatoskodjak. A' *Zele* és *Tourville* nevű linea hajók meg érkeztek. Kár hogy fegyver nélkül hozták *Brestből* a' rekrutákat, mint-hogy az ide való fegyveres házat kell miattok gyengíteniünk. A' posta-hajók, mellyeknek az Országlovizék rendelése szerént minden hónapban háromszor kellene ide érkezni, nem járnak rendszeren: pedig leg a ább minden héten egyszer tudósítást kellene katonáinknak házoknépetől venni. A' szigetnek Spanyol részét még nem láttam, hanem oda készülvő. Az átsok, asztalosok és közmivesek, ha ide jönének, szép pénzt kereshetnének itt: Frantzia országban különben is allig élhetnek. Az esős idők itt már kezdődnek; a' ka-

tonaságot úgy rendeltem szállásokra, hogy az egészségtelen nedves időben ne szenvedjenek igen sokat. Szerentse, hogy még a' jó időben ide érkeztek feregeink, hogy a' rozlis időknek bőkövetkezések előtt hozzá szokhattak a' Klimához. — „

„ *Leclerc.*

Ezekből a' levelekből nyilvánfágon ki jön, hogy Gen. *Leclerc* nem érzi magát elég erősnek arra, hogy a' vezérlése alatt lévő néppel a' *Toussaint* feregin győzedelmeskedhessen; külömben nem borsárkozott volna ismét alkudozásba egy olyan emberrel, a' kit leg főbb gáembernek ír lenni, és a' ki le írhatatlan kegyetlenségeket követ el még ma is minden nap.

Párisból, Május 29. dikién.

Az itt ki jövő *Journal des Defenseurs* nevű újság, költeménynek látni lenni a' Gen. *Regnier* neve alatt *Menou* és *Destaing* Generálisokhoz intézett leveleket: — „

„ A' Frantziának alacsonyításába örökké elmés némev Anglus levelek (úgy mond). egy levelezést hirdettek ki, min a' mely *Regnier*, *Destaing*, és *Menou* között folyt volna. Ez a költemény, első kibetétel szembe tűnik annak lenni, a' mi valósággal. E en kifejezéseket Londoni Generálisok jegyző könyveiből vették és alkalmaztatták az említett újságírók a' Frantzia Generálisokra. *Regnier* és *Destaing* Generálisoknak lehetett okok arra, hogy egymást ne szeressék: hanem, sokkal jobban tudták ok azt, hogy mint katona partások, mivel tartozzanak egymásnak, mintsem hogy egymáshoz írott leveleikben a' Frantzia katonái meg alacsonyító dolgokat írtak volna; és bizonyos az, hogy a' Frantzia

tisztek soha nem szokták egymás derékségét és katonai bátorságát a' világ előtt költsönösön kétségsbe hozni. Úgy látszik, hogy ezek a' levelek nem egyéb vére köheltettek, hanem, hogy a' Fr. vezérek között az egyenetlenség konkollját meggyökerezethessék, és őket az egymás ellen való támadásra felindíthassák.

„Az e' gyűlölet, mellyel az e' féle levelek ki hirdető újságok *Menou* ként viseltetnek, ennek ditsőfélsége szolgál. Az ő katonai bátorságát hozzák kétségsbe: ő a' *Vendei* háboruban két lövést kapott; az Egyiptomi expeditzióban ő volt a' legelső a' ki a' partra ki szállott; ő volt az, a' ki a' Granatérosokat az Alexandriai vártörésin bé vezette. Ha Egyiptomot oda hagyta: leg utóljára hagyta azt oda, &c. „ —

A' *Moniteur* is ki költ Jun. 2-dikán ugyantsak az Anglus újságok ellen: —

„A' Május 18-dikán költ Anglus újságlevelek tele vannak (úgy mond) Frantzia országszomorújátékokkal. Ők írják — hogy Gen. *Berthier* duellálván meg ölettegett — a' Konzul *Adjutant* sa a' hadi parádán hasonló képpen meg ölettegett — maga az Első Konzul is veszedelmes sebet kapott, több e' félék. Nem látnak ezek nállunk egyebet meg hasonlásnál, öldöklésnél, és főbb embereink között folyó veszekedésnél. Mint ők tudni akarják, a' *St. Pauls de Leon* és *Noyon* béli Püspökök, a' Konkordáta ellen protestáziókat hirdettettek ki — a' *Montpelieri* volt Érsek éppen most adott a' nyomtató sajtó alá egy írást, a' melly 7-dik Pius Pápához van intéztetve, mellyben a' mutatattik meg, hogy Apostoli pályafutásának folytatását jobb leszen az Angliában való tsendes elettel fel tserélni — a' mint ők hirdetni jönnek találják továbbá, *Bretagnei* vidékeinket *Jakobinus* irások borították, mellyekben az Első Konzulnak adattott nevezett, *Élet*

(az az, a' ki másokat méreg által meg étet) — Ők írják, hogy Londonban egy epéden, a' hol a' mi Követünk *Otto* polgár is jelen volt, a' több vendégek között ültek, az Anglus Korona-örökös, és az ifju *Egalite* a' Bourboni Királyi Ház zímereivel, ordoival, 's több e' félék. A' békefég kötéssel, és a' Ministerek minden napi barátságos nyilatkozatásokkal ilyen erőssen ellenkező hirdetésekben nem lehet egyebet ki hozni, hanem, hogy va amely faktzió dolgozik az Oppozitzió-ok hangján. Csak a' Frantzia polgárok beszédjeiket a' *Windham* és *Grenville* urak beszédjeikkel, a' Frantzia irók mértékletességit, az Anglus irók dühösködő, kedvetlenítő és rosszra télelő hangjokkal hasonlittsa ölsze valaki. meg fogja esméni, hogy az egyik rendbéliék egy békefég kedvellő népnek érzékenységit, a' más rendbéliék pedig egy olyan részre hajló pártnak érzékenységit sejezik ki és segéllik elő, a' melly ellensége a' világ békefégének.

A' mostani emberek számát Páris várossában, hatszáz huszokilentz ezerre és hétszáz harminthatra teszik. — A' Párisi Új Érsek ilyen titulussal el a' közönséges Herce egekben: *J. De. Delloy*, Itten kegyelmességéből és az Apostoli Sz. Szék hatalma (autoritással) által, Párisi Érsek, &c.

Magyar Ország.

Felséges Urunknak azon kegyelmes Válasza, mellyet az Ország Rendei Repræsentációjára Majus 28 dikán adni méltoztatott, és a' mely rövideden a' 44-ik M. Kurir 673-dik és 675-dik lapjain elő adatott egész valóságában magyarrá fordítva, így következik :

Az Ország Rendeknek azon Repræsentációjából, mellyet a' most folyó elztendőben, Május 23-dikén a' Királyi Propositionokra feleletül be-

nyújtottak a' Státusok, méltóztatott Ő Felsőge megérteni:

1) Hogy az Ország Rendei által látják, hogy Ő Felsőge nek, a' Magyar Regimentek tellyes számmal való lételére tzelező gondoskodása, meg egygyez az 1791 ikben megállított 60-ik tzikkelylyel, és hogy épen ezen okra nézve Ő Felsőge kegyelmes meg egygyezéssel, fel fogják venni az Ország Rendei a' tanátskozásra, a' Deputatzió nak éppen az említett tzikkelyhez intézett vélekedését, 's tanátskozni fognak a' lelkék számba veteléről is, még pedig olyan móddal, melly Ő Felsőge kegyelmes tzelejaival meg egygyez. Hogy pedig az Ország Rendei tanátskozhassanak, a' Magyar Regimentek tellyes számmal leendő feltartasáról, e' végre szükségesnek ítélték azoknak megtani állapotját megtudni.

2) Megértette azt is, hogy az Ország Rendei megvagnak arról győzöttetve, hogy nem akarta volna Ő Felsőge az adó nevelését, ha azt a' multhatatlan izüklég nem kívánta volna, és hogy éppen ezért azt akarják az Ország Rendei, hogy a' Státus közönféges szüksége, mindazáltal az Ország fundamentomos törvényeinek megsé tődése nélkül, 2 millió forintból álló adó által pótoltasson.

Az Ország Rendeinek ezen szíves magok ki nyilatkoztatását, melly által a' Királyi Propositiookban fogtalt kívánságoknak olly kéiben, 's meg egygyezőleg eleget tettek, Ő Felsőge Királyi megelégedésével vette, és ez által szembe tünő bizonylágát tapasztalta azok, melly háfégesen ragatzkodnak az Ország Rendei mind Ő Felsőgehez, mind Király. Házához. Neveli ezen jó indulatnak betsét, nem tsak a' tanátskozásra elő terjesztett dolog fontollága, hanem a' végre hajtásában való különös gyorsalag is. Ez által a' költsönös bizodalom meg erősítődött, mellybol az Országra állandó boldoglag fog narúlni.

Hogy a' Királyi Propozitióknak tzejlja, az 1791-dik elzrendöben megállított 66-dik cikkely szerént annál bizonyosabban, 's hamarébb véghez menjen; méltóztatott Ö Felsége abban kegyelmenen megegyyezni, hogy a' múlt Ország Gyűlése által kirendelt Deputációnak, a' katonák tellyes számmal való feltartására, 's a' lelkek számba vételére kidolgozott munkája, a' most ezen részbe megállítandó mód kitalálására, felvéteffen. A' több ide megkivántató intézeteket pedig közleni fogja Ö Felsége az Ország Nádoorispányával, Ö Kir. Hertzegségével.

A' mi pedig az Ország Rendei által tett 2 millió forintból álló ajánlási illeti, reményli Ö Felsége azt, hogy szinte olly büzgséggel, mint gyorsasággal ki fogják jelenteni azon feleleteket, mellyből Ö Felsége megérthesse, hogy mennyit kívónak, hogy a' meghatározott gummból mint adó kivertessen, 's a' só mostani ára mennyivel vitessen fellyebb? hogy így a' módok kitalálása által is elég távód én a' Királyi Propozitióknak, az Ország Gyűlésére tartozó több dolgokról leendő tanátskozasra lehessen által menni.

Igen kedvesen veszi Ö Felsége az Ország Rendeinek; a' teresh vívö nép könnyebítésére tzelező gondoskodását is, és a' mint a' maga részéről megengedi, hogy mind az egy helyben lévő, mind a' másura szállítandó katonaság tartásáról, bészállításáról, 's minden e' részben meg történhető vitzsa éléseknek, a' Királyi Aerarium sérleme nélkül leendő elhárításáról, az 1791-dik elzrendöbéli 67-ik Artikulus ereje szerént tanátskozzanak az Ország Rendei: úgy bizik Ö Felsége a' Rendei egyenes lelkűségébe az eránt is, hogy azon kút fejeket is fel fogják találni, mellyből a' fundamentomos törvények megsértődés nélkül könnyeség fog hárulni a' szegénységre.

A' mi a' 6. 12. 's 24. krajzárosokat illeti ;

Atvai módon gondoskodott Ő Felsője, hogy az ebből származható kárnak minden lehető módon eleje vedődjön. Tudják azomban az Ország Rendei, hogy a' Királyi Aerarium mennyi költséggel terheltetett, a' most múlt hadakozásban, a' mellyet mivel folytatni kellett, tehát hogy a' katonaság, zsoldjára nézve szükleteget ne szenvedjen, vagy hogy Ő Felsője Örökös Tartományai nagyobb 's több segittség adása által ne terheltesenek, a' Királyi Finántzián, a' Bankó tzédulák, 's az említett nemű pénzek nagyobb számmal való kibotsátása által kellett segíteni. Most pedig már a' midőn az áldott békefég helyre állott, arról gondoskodik Ő Felsője, hogy az említett pénz nemei eltő öltetvén, 's a' Bankó-tzédulák fizama, a' mennyire lehet megkiffébbítettvén, jó féle Conventziós pénz jöjjön folyamatba.

A' mi pedig a' Magyar Orzági kereskedés előmozdítását illeti, semmit sem óhajt Ő Felsője jobban, mint azt, a' mennyibe a' Státus állapottja időről időre megengedi, gyarepíteni: A' honnan ezen Királyi tzéjának, avagy tsak valamennyire leendő meg bizonyítatára is, elvégezte Ő Felsője, hogy minden féle életet, gáborát, szárazon vizen kihesslen vinni a' külső tartományokba. Minekelőte pedig a' kereskedésbeli fontos tárgyról tovább lehetne tanátskozni az Ország Rendeinek, a' melly által a' kereskedésbeli magános esetek is meglennének határozva: Ő Felsője előre az Ország Rendeikivánfága t akarja megtudni, 's azután fogja bővebben kijelenteni akaratját.

Magok által látják az Ország Rendei, hogy nem lehet, a' Deputatzió minden munkájit a' tanátskozásra, ezen mostani Ország Gyűlésében felvenni, a' honnan azt kívánja Ő Felsője, hogy az Igasság jobban leendő kiszolgáltatására, a' Törvényisékek szedetteffenek rendbe, a' Nemzet hi-

telének (credit) megerősítésére pedig, melyet Ő Felsőge a' kereskedés leg hathatósabb eszköze-
nek tart, a' kereskedésbeli tserére meg kívánta-
tó könyv készitessen, az árvek részére tartozó
dolgok elvégeztessenek, 's a' polgári törvények-
ben, némely szűkésebb változások tétessenek.
A' melly dolgoka, ha az Ország Rendei azoknak
fontosságához képest elvégeznek, mind Ő Felső-
ge, mind a' Haza eránt érdemesekké fogják ma-
gokat tenni: mivel a' küllő bátortág megerősí-
tése, az Aerarium szűkései kipótolása, a' Nem-
zet hitele felállítása, az Igazság kifosztatásá-
nak, (melly fundamentoma a' polgári Társaságok-
nak) rövidebbé való tétele által, a' közönséges
bóldogfág nagyon előmozdittatik.

* * *

Jelentés.

Minekutánna Méltóságos Tólnai Fesztetics An-
cal Ur, T.B.N. Veszprém Vármegyében fekvő Dé-
gi Jószágában, sem summás költségvek, sem fá-
radtságának sem kedvezvén, a' Juh gazdaság
körüli a' Fajnak nemesítésében, a' gyapjunak job-
bitásában és selymesítésében, azon óhajtott cél-
ját elérte volna, hogy az ahoz érőknek közön-
séges itéletek szerént, nyájjai egynek esmértet-
hellenek 's tartathassanak lenni, a' Hazai nemes
és selem szörü híreslebb selem nyájjak közzül;
's szaporodása is annyira nevelkedett volna, hogy
a' gazdaságnak ezen nemes ágát kedvellő, 's gyap-
jainak jobbitását egész erővel munkálkodni kész
Juhos gazdáknak is, már jó számu, mind kosok,
mind nyöstényekkel szolgálhatna: jelenetik az
említett Dégi Jószágbéli Tisztség által min-
deneknek, valakiknek Nemes Hazájoknak Be-
sét, Bóldogfágát ezen nemes Productumnak

tökéltetésére által is emelni — a' Kereskedésnek ezen ágát Hazánkban elő mozdítani — és saját jövedelmeket öregbíteni — kedvek vagyon, hogy az ezen folyó éztendőben megesserde Augusztus Havának 10-d. től, Septemherné 8 dikáig, a' fent említett Dégi Helységben, (Székes Fejérváron alól 4 órányira) " " " "

320 Selyem szörű Kosok, darabja 14 For. on —
 700 Kos alá való hasonló szörű
 Nyöftények " " " 6 For. 40 kr.
 200 idei Kosos és Nyöftény Bára-
 nyok, a' Kosok " " " 6 For. — —
 a' Nyöftények pedig " " " 4 For. 30 kr.

fognák el adattatni.

Valakinek tehát kedve leendőne, vagy egyikből, vagy másikkól, vagy mindenkiből, magának szerezni, tessék a' ki tett idő előtt magát vagy személyesen, vagy levele által, a' Dégi Uradalom Tisztartójánál Kovács Ferenchezél (per Albám Regalem in Dég) jelenteni, mennyit? — és mi féléből? — szándékozna venni; hogy így látván a' Tiztség előre a' Vevőknek izámát, ha ne talám többre fogna menni a' magokat bizonyos számba előrejelentetteknek számok, mint sem az el adandó Juhok bizonyos száma engedné, tehát a' magokat már későn jelentettek előre tudósíttathassanak arról, hogy a' meghatározott izám már el lévén foglalva, magoknak hijában való fáradságot és költséget, az utazás, vagy utaztatás által, ne okozzanak. Kelt Dégen Majusnak 26-dikán 1802-ik éztendőben.

a' Dégi Uradalombéli
 Tiztség által.

P. D.